

ЗВІТ
***Комітету з питань організації державної влади,
місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування***
за одинадцяту сесію Верховної Ради України ІХ скликання
(лютий – вересень 2024 р.)

*одинадцята сесія
Верховної Ради України
ІХ скликання*

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування створено Верховною Радою України IX скликання відповідно до Постанови від 29 серпня 2019 року № 19-IX «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання». Персональний і посадовий склад Комітету було визначено відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 29 серпня 2019 року № 20-IX із наступними змінами) та наразі становить **26 народних депутатів України**.

На засіданні Комітету 21 лютого 2024 року було прийнято рішення щодо утворення підкомітету з питань деколонізації, у зв'язку із цим під час одинадцятої сесії попередньої розгляд та підготовку питань за окремими напрямами роботи Комітету здійснювали **14 підкомітетів**.

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування за звітний період здійснював свою роботу відповідно до Конституції України, законів України «Про комітети Верховної Ради України», «Про статус народного депутата України», Регламенту Верховної Ради України, Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання», доручень Верховної Ради України та Голови Верховної Ради України на основі законності, гласності, наукової обґрунтованості, вільного обговорення і вирішення питань, колегіальності, плановості, рівноправності, доцільності, функціональності.

Також у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та введенням в Україні воєнного стану з 24 лютого 2022 року Комітет здійснював свою діяльність у відповідності до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» та Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» від 07.02.2023 № 2912-IX (із наступними змінами).

КОМІТЕТИ БУДУЮТЬ СВОЮ РОБОТУ НА ПРИНЦИПАХ:

- верховенства права;
- законності;
- гласності;
- їх рівноправності;
- доцільності;
- функціональності;
- плановості;
- наукової обґрунтованості;
- колегіальності;
- вільного обговорення і вирішення питань.

*стаття 3
Закону України
«Про комітети Верховної Ради України»*

Діяльність Комітету була організована відповідно до Плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на період одинадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання (лютий 2024 року - серпень 2024 року), затвердженого на засіданні Комітету 18 січня 2024 року, доручень Верховної Ради України та її

керівництва щодо попередньої підготовки проектів актів Верховної Ради

України та питань, віднесених до відання Комітету, окремих рішень Комітету та доручень Голови Комітету щодо опрацювання питань, проведення тих чи інших заходів.

Під час розгляду питань порядку денного на засіданнях Комітету були дотримані норми Закону України «Про комітети Верховної Ради України» (в тому числі пункту 4 Прикінцевих положень цього Закону щодо особливостей проведення засідань комітетів у режимі відеоконференції) та Регламенту Верховної Ради України в частині відкриття та закриття головуючим засідання, винесення на обговорення проектів актів Комітету, підготовлених профільними підкомітетами, надання слова для доповідей, виступів, пояснень, коментарів, відповідей на питання як членам Комітету, так і запрошеним на засідання особам, оголошення результатів голосування та факту прийняття акту Комітету, інформування про матеріали, що надійшли на адресу Комітету, здійснення голосування народними депутатами України – членами Комітету особисто тощо.

Середній показник присутності народних депутатів України – членів Комітету на його засіданнях склав близько **81 %**, тобто в одному засіданні Комітету брав участь, як правило, 21 народний депутат України. Всього за звітний період було проведено **13 засідань Комітету**, в тому числі 6 в режимі відеоконференції, на яких **розглянуто 48 питань** різної спрямованості в розрізі виконання Комітетом законопроектної, організаційної та контрольної функцій.

ЗАКОНОПРОЕКТНА РОБОТА КОМІТЕТУ

**ЗАКОНОПРОЕКТНА ФУНКЦІЯ
КОМІТЕТІВ**
статті 12, 15, 16
Закону України
«Про комітети Верховної Ради України»

В рамках реалізації законопроектної функції на засіданнях Комітету було підготовлено та подано для розгляду на пленарних засіданнях Парламенту **24 висновки** до проектів актів Верховної Ради України.

За період роботи одинадцятої сесії Верховної Ради України IX скликання Парламентом України були прийняті **7 законів України** з питань, що належали до предмету відання Комітету:

- Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення прозорості місцевого самоврядування № 3590-IX від 22.02.2024 р.;
- Про внесення змін до деяких законів України щодо виконання окремих повноважень у галузі будівництва № 3599-IX від 23.02.2024 р. (*передано на підпис Президенту України*);
- Про міжнародне територіальне співробітництво України № 3668-IX від 24.04.2024 р.;

- Про внесення змін до деяких законів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування № 3703-IX від 09.05.2024 р. *(передано на підпис Президенту України)*;
- Про внесення змін до деяких законів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування з підтримки сектору безпеки і оборони України № 3812-IX від 18.06.2024 р. *(передано на підпис Президенту України)*;
- Про публічні консультації № 3841-IX від 20.06.2024 р. *(передано на підпис Президенту України)*;
- Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо вдосконалення правового регулювання інституту старост та його діяльності в умовах воєнного стану № 3870-IX від 17.07.2024 р.

У розрізі предметів відання результати роботи Комітету є такими:

Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування

За даним напрямком на засіданнях Комітету було розглянуто **2** законопроекти, головним з опрацювання яких визначався Комітет та **1** законопроект, головним з опрацювання якого визначався Комітет Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва:

► Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» щодо забезпечення гідних умов оплати праці посадових осіб місцевого самоврядування (реєстр. №11054).

Законопроект розроблено з метою удосконалення принципів служби в органах місцевого самоврядування, соціальних гарантій і статусу службовців місцевого самоврядування, посилення публічного контролю за дискреційними повноваженнями органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб при затвердженні матеріально-фінансового забезпечення службовців місцевого самоврядування.

На засіданні 18 квітня 2024 року Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду зазначеного законопроекту в першому читанні прийняти його за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України у першому читанні.

► Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання участі державних органів та органів місцевого самоврядування в реалізації програм та проектів міжнародної технічної допомоги та транскордонного співробітництва (реєстр. №10284).

Законопроект розроблено з метою створення умов для стимулювання державних органів та органів місцевого самоврядування до участі в реалізації програм та проектів міжнародної технічної допомоги та транскордонного співробітництва, що реалізуються за рахунок коштів бюджетної підтримки, допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ.

Комітет розглянув законопроект з реєстр. №10284 на своєму засіданні 20 травня 2024 року та за наслідками розгляду рекомендував Верховній Раді України за результатами розгляду зазначеного законопроекту в першому читанні прийняти його за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

5 червня 2024 року Парламент України прийняв законопроект за основу із доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Наразі законопроект готується до розгляду у другому читанні.

► Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про дипломатичну службу» щодо вдосконалення проходження дипломатичної служби (реєстр. №10370).

Законопроект розроблено з метою посилення ролі Міністерства закордонних справ України у сфері забезпечення єдності зовнішньополітичного курсу держави та контролю за дотриманням міжнародних зобов'язань України, актуалізації повноважень та функцій органів дипломатичної служби, посилення інституційної спроможності української дипломатії.

Комітет розглянув зазначений законопроект на своєму засіданні 21 лютого 2024 року та за наслідками розгляду ухвалив висновок вважати за доцільне запропонувати Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, визначеному головним з підготовки і опрацювання законопроекту з реєстр. №10370, рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти даний законопроект за основу з наступним доопрацюванням під час підготовки до другого читання з урахуванням висловлених зауважень Комітету.

Законодавче забезпечення виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії

За даним напрямком на засіданні Комітету було розглянуто **1** проект закону України, головним з опрацювання якого визначався Комітет:

► Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших законодавчих актів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування (реєстр. №7283, друге читання).

На засіданнях Комітету 7 лютого та 20 березня 2024 року Комітетом було розглянуто 339 поправок та пропозицій до законопроекту, що надійшли від 27 народних депутатів України.

Підготовленим до другого читання законопроектом збережено положення ухвалені в першому читанні редакції, якою визначаються основні механізми реалізації прав громадян України на безпосередню участь у місцевому самоврядуванні, своєчасне і повне отримання інформації про діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Разом з тим, у ході опрацювання внесених пропозицій було змінено назву та структуру законопроекту, доповнено та уточнено визначення основних термінів, що вживаються у законопроекті, розширено перелік суб'єктів, які можуть ініціювати та залучатися до проведення різних форм участі територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення, забезпечено взаємоузгодження положень законопроекту з нормами чинних законів, внесено ряд інших редакційних та техніко-юридичних змін, що забезпечують системне та логічне викладення тексту законопроекту.

За наслідками розгляду Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України прийняти підготовлений до другого читання законопроект з реєстр. №7283 в другому читанні та в цілому.

Парламент України на пленарному засіданні 9 травня 2024 року прийняв законопроект з реєстр. №7283 в цілому як Закон. Наразі Закон передано на підпис Президенту України.

► На контролі підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії знаходяться клопотання секретарів окремих міських, селищних, сільських рад про призначення позачергових виборів відповідних голів, що надійшли на розгляд Комітету протягом звітного періоду.

Зокрема, це клопотання про призначення позачергових виборів:

- Сумського міського голови Сумського району Сумської області;
- Новгородівського міського голови Покровського району Донецької області;
- Соледарського міського голови Бахмутського району Донецької області;
- Хустського міського голови Хустського району Закарпатської області;
- Старосинявського селищного голови Хмельницького району Хмельницької області;
- Вільшанського селищного голови Голованівського району Кіровоградської області.

Зважаючи на те, що з 24 лютого 2022 року в Україні введено та продовжує діяти правовий режим воєнного стану і з огляду на положення частини першої статті 19 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» наразі проведення виборів до органів місцевого самоврядування забороняється. З

огляду на зазначене, Комітет поінформував відповідні місцеві ради, що порушені ними питання про призначення позачергових виборів окремих сільських, селищних, міських голів будуть розглянуті на засіданнях Комітету після припинення/скасування воєнного стану в Україні.

Адміністративно-територіальний устрій України **та місцеве самоврядування**

За даним напрямком Комітетом було розглянуто 7 проектів законів України та 5 проектів постанов Верховної Ради України щодо питань адміністративно-територіального устрою України, головним з опрацювання яких визначався Комітет:

► Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у галузі будівництва (реєстр. №10202, друге читання).

Проектом пропонується віднести до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у галузі будівництва делегування (передача) права на вчинення дій (заходів) замовника будівництва, визначених законодавством, на підставі та у межах встановлених договором доручення.

Також проектом Закону удосконалено визначення терміну «замовник будівництва» та передбачено, що функції замовника будівництва може виконувати особа, якій делеговано (передано) право на вчинення дій з виконання підготовчих та/або будівельних робіт на підставі та у межах встановлених договором доручення.

На засіданні Комітету 7 лютого 2024 року було розглянуто 32 поправки і пропозиції до законопроекту, що надійшли від 5 народних депутатів України.

За наслідками розгляду Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України прийняти підготовлений до другого читання законопроект з реєстр. №10202 в другому читанні та в цілому.

Парламент України на пленарному засіданні 23 лютого 2024 року прийняв законопроект з реєстр. №10202 в цілому як Закон. Наразі Закон передано на підпис Президенту України.

► Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування щодо управління державним або комунальним майном (реєстр. №10395).

Законопроект розроблено з метою удосконалення нормативної основи діяльності органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану, здійснення військовими адміністраціями повноважень органів місцевого самоврядування шляхом, зокрема, розширення повноважень щодо можливості передачі (вилучення, прийняття) у власність територіальної громади майна державного або комунального закладу вищої освіти, яке не використовується для

провадження освітніх видів діяльності, якщо це не впливатиме на якість освітнього процесу відповідного закладу вищої освіти та сприятиме підвищенню рівня надання публічних послуг жителям відповідної територіальної громади.

На засіданні 7 лютого 2024 року Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду зазначеного законопроекту в першому читанні прийняти його за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України у першому читанні.

► Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні (реєстр. №4298, друге читання).

Комітет на своєму засіданні 22 лютого 2024 року повторно розглянув у другому читанні законопроект з реєстр. №4298 із зауваженнями Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України від 17 листопада 2021 року, наданими до остаточної редакції цього законопроекту, запропонованої Комітетом за результатами його розгляду в другому читанні 15 листопада 2021 року.

Під час розгляду Комітетом були враховані результати обговорення даного законопроекту, що відбулися в рамках серії заходів Діалогу високого рівня «Добре демократичне врядування в Україні: Досягнення, виклики та шлях вперед у післявоєнний період», які проводилися в Європі та Україні впродовж 2022, 2023 років за участі представників Ради Європи, Верховної Ради України, її депутатських фракцій (груп), Центральної виборчої комісії, Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, Офісу Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади, науковців, експертів.

Також Комітет взяв до уваги практичні аспекти роботи та досвід організації діяльності місцевих державних адміністрацій під час здійснення ними усього спектру повноважень, передбачених Конституцією та законами України, в умовах воєнного стану, зокрема у статусі військових адміністрацій.

Комітет розглянув 2074 поправки та пропозиції до законопроекту, що надійшли від 47 народних депутатів України.

За наслідками розгляду Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України прийняти підготовлений до другого читання законопроект з реєстр. № 4298 в другому читанні та в цілому. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України у другому читанні.

► Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення участі місцевого самоврядування у міжтериторіальному та транскордонному співробітництві (реєстр. №9450, друге читання).

Комітет на своєму засіданні 22 лютого 2024 року розглянув у другому читанні законопроект з реєстр. №9450 із зауваженнями Головного юридичного

управління Апарату Верховної Ради України від 2 лютого 2024 року, наданими до остаточної редакції цього законопроекту, запропонованої Комітетом за результатами його розгляду в другому читанні 18 січня 2024 року.

Комітетом було розглянуто 96 поправок та пропозицій до даного законопроекту.

Підготовлена до другого читання редакція законопроекту передбачає, загалом, приведення норм законодавства України у зазначеній сфері у відповідність до норм європейського права, розширення повноважень суб'єктів та учасників міжнародного територіального співробітництва, удосконалення нормативно-правової бази участі органів місцевого самоврядування у міжнародному територіальному співробітництві.

За наслідками розгляду Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України прийняти підготовлений до другого читання законопроект з реєстр. №9450 в другому читанні та в цілому.

Парламент України на пленарному засіданні 24 квітня 2024 року прийняв законопроект з реєстр. №9450 в цілому як Закон. 25 червня 2024 року Закон було підписано Президентом України.

► Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо вдосконалення правового регулювання інституту старост та його діяльності в умовах воєнного стану (реєстр. №9518).

Метою законопроекту є удосконалення правових умов функціонування інституту старости в умовах повномасштабної збройної агресії проти України, дії правового режиму воєнного стану, а також вирішення законодавчих недоліків, які існують в чинному законодавстві України про місцеве самоврядування.

18 квітня 2024 року Комітет повторно розглянув даний проект Закону у першому читанні та ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду у першому читанні прийняти даний законопроект за основу та в цілому з урахуванням пропозицій Комітету.

23 квітня 2024 року проект Закону з реєстр. №9518 за наслідками розгляду в першому читанні був прийнятий Верховною Радою України за основу.

На засіданні Комітету 20 травня 2024 року Комітет розглянув 145 пропозицій та поправок, що надійшли від 21 народного депутата України до даного законопроекту та ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України підготовлений до другого читання проект Закону з реєстр. №9518 прийняти в другому читанні та в цілому.

17 липня 2024 року Верховна Рада України прийняла в другому читанні та в цілому як Закон законопроект з реєстр. №9518. Президент України підписав даний Закон 8 серпня 2024 року.

► Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування з підтримки сектору безпеки і оборони України (реєстр. №9559-д, друге читання).

Комітет на своїх засіданнях 20 травня, 3 та 10 червня 2024 року розглянув у другому читанні законопроект з реєстр. №9559-д. Загалом до законопроекту було подано 133 поправки та пропозиції від 30 народних депутатів України.

Підготовленим до другого читання законопроектом збережено положення ухваленої в першому читанні редакції, якою розширюються повноваження органів місцевого самоврядування щодо надання фінансової та матеріальної підтримки сектору безпеки і оборони у період дії воєнного чи надзвичайного стану, забезпечується керованість діяльністю обласної та районної ради в умовах воєнного стану при вакантності посади голови відповідної ради, надається можливість призначати державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, які перебувають у відпустці без збереження заробітної плати або щодо яких оголошено простій або у разі призупинення дії трудового договору, на посади в юридичних особах публічного права.

Разом з тим, у ході опрацювання внесених пропозицій законопроект було доповнено положеннями щодо розширення повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад із будівництва, облаштування та утримання інженерно-технічних і фортифікаційних споруд; внесено ряд редакційних та техніко-юридичних змін, що забезпечують системне та логічне викладення тексту законопроекту.

За наслідками розгляду Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України підготовлений до другого читання проект Закону з реєстр. №9559-д прийняти в другому читанні та в цілому.

18 червня 2024 року Парламент України прийняв даний законопроект в цілому в другому читанні та в цілому як Закон. Наразі Закон передано на підпис Президенту України.

► Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку співробітництва територіальних громад (реєстр. №11412).

Законопроект внесено з метою удосконалення порядку ініціювання, організації співробітництва територіальних громад, припинення співробітництва, спрощення процедур укладання та припинення договірних відносин, що сприятиме розвитку міжмуніципальних зв'язків та реалізації територіальними громадами спільних проектів для покращення якості надання публічних послуг жителям.

Комітет за наслідками розгляду на засіданні 15 серпня 2024 року ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України законопроект з реєстр. №11412 за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому з урахуванням пропозицій Комітету. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України у першому читанні.

► На виконання норм Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії» Комітет на своїх засіданнях 21 лютого, 20 березня, 3, 10, 18, 24, 25 квітня та 19 червня 2024 року розглянув пропозиції органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій населених пунктів та рекомендації Українського

інституту національної пам'яті, Національної комісії зі стандартів державної мови щодо перейменування окремих населених пунктів, назви яких містять символіку російської імперської політики або не відповідають стандартам державної мови.

За наслідками розгляду народні депутати України - члени Комітету внесли на розгляд Парламенту України проекти постанов Верховної Ради України «Про перейменування окремих населених пунктів та районів» (реєстр. №11188), «Про перейменування окремих населених пунктів, назви яких не відповідають стандартам державної мови» (реєстр. №11363), «Про перейменування міста Бровари Броварського району Київської області на місто Броварі» (реєстр. №11364). Наразі зазначені проекти постанов очікують розгляду Верховною Радою України.

► Проект Постанови про зміну і встановлення меж міста Ромни Роменського району Сумської області (реєстр. №10227).

Законопроект внесений з метою фактичного та юридичного закріплення меж міста Ромни Роменського району Сумської області, зокрема створення повноцінного життєвого середовища та сприятливих умов територіального розвитку міста, забезпечення ефективного використання потенціалу територій із збереженням їх природних ландшафтів та історико-культурної цінності, з урахуванням інтересів власників земельних ділянок та землекористувачів.

За наслідками розгляду даного проекту Постанови на засіданні 19 червня 2024 року Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України проект Постанови з реєстр. №10227 прийняти в цілому. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України.

► Проект Постанови про віднесення селища Слобожанське Чугуївського району Харківської області до категорії міст (реєстр. №11240).

Зазначений проект Постанови внесений з метою віднесення селища Слобожанське Чугуївського району Харківської області до категорії міст.

За наслідками розгляду даного проекту Постанови на засіданні 19 червня 2024 року Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України проект Постанови з реєстр. №11240 прийняти в цілому. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України.

Державні нагороди

За даним напрямком на засіданнях Комітету було розглянуто 1 законопроект, головним з опрацювання якого визначався Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності:

► Проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо позбавлення державних нагород за популяризацію або пропаганду

держави-агресора чи вчинення інших протиправних дій проти України (реєстр. №11410).

Законопроект розроблено з метою вдосконалення законодавства України щодо позбавлення державних нагород осіб, засуджених за тяжкі чи особливо тяжкі злочини або кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України, проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, а також осіб, які популяризують або пропагують державу-агресора та її органи влади, їх представників, або вчиняють інші дії, спрямовані на створення позитивного образу держави-агресора, виправдовування та визнання правомірною окупації території України.

На засіданні 15 серпня 2024 року Комітет ухвалив висновок вважати за доцільне запропонувати Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності, визначеного головним з підготовки і опрацювання законопроекту з реєстр. №11410, рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти законопроект за основу та в цілому як Закон з урахуванням пропозицій Комітету.

Містобудування, благоустрій, будівництво та архітектура

За даним напрямком на засіданнях Комітету було розглянуто **3** законопроекти, головним з опрацювання яких визначався Комітет та **1** законопроект, головним з опрацювання якого визначався Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування:

► Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення термінології у відповідність із законодавством у сферах містобудівної діяльності та дорожнього господарства (реєстр. №10182).

Зазначений законопроект внесений з метою приведення термінології щодо видів будівництва у відповідність із Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності», приведення термінології щодо автомобільних доріг у відповідність із Законом України «Про автомобільні дороги» та узгодження видів робіт у дорожньому господарстві із їх переліком, наведеним у ДСТУ 8747:2017 «Автомобільні дороги. Види та переліки робіт з ремонтів та експлуатаційного утримання».

На засіданні 7 лютого 2024 року Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду зазначеного законопроекту в першому читанні прийняти його за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України у першому читанні.

► Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розміщення транспортних засобів на об'єктах благоустрою (реєстр. №8346).

Метою законопроекту є «створення дієвого механізму обліку загублених транспортних засобів та транспортних засобів, які протягом значного періоду часу розміщені на об'єктах благоустрою, несуть загрозу їх використання для вчинення терористичних актів та створюють проблему для виконання спеціальними службами, комунальними службами своїх завдань, пошкоджують майно територіальних громад чи перешкоджають іншим учасникам дорожнього руху».

Комітет розглянув зазначений законопроект на своєму засіданні 17 липня 2024 року та за наслідками розгляду ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України законопроект з реєстр. №8346 за результатами розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України у першому читанні.

► Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо врахування вимог безпеки дорожнього руху при плануванні та забудові територій (реєстр. №8354).

Запропонованими законопроектом змінами до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначаються окремі правові аспекти щодо необхідності врахування вимог безпеки дорожнього руху під час планування територій на місцевому рівні та їх забудови, зокрема, при розробленні комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад, генеральних планів населених пунктів, планів зонування територій, детальних планів територій, а також при проектуванні та будівництві об'єктів. Крім того, передбачається, що детальний план території має визначати «потребу у вжитті підвищених заходів безпеки дорожнього руху біля закладів освіти та медицини, в тому числі необхідність облаштування паркувальних майданчиків». Також пропонується доповнити проектну документацію на будівництво обов'язковим розділом щодо врахування вимог безпеки дорожнього руху, в тому числі й під час виконання будівельних робіт. Встановлюється, що проекти будівництва об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, в частині врахування вимог безпеки дорожнього руху підлягають обов'язковій експертизі, для проведення якої потребуватиме залучення сертифікованих експертів з питань безпеки дорожнього руху.

На засіданні 17 липня 2024 року Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України законопроект з реєстр. №8354 за наслідками розгляду в першому читанні відхилити. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України у першому читанні.

► Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків, формування фонду захисних споруд цивільного захисту, створення класів та центрів безпеки (реєстр. №11345).

Законопроект подано з метою «удосконалення законодавства, що діє у сфері цивільного захисту, підвищення ефективності реалізації державної політики у сфері цивільного захисту у мирний час та в особливий період».

Законопроектом запропоновані зміни до відповідних положень Кодексу цивільного захисту України, Водного кодексу України, законів України: «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про об'єкти підвищеної небезпеки», «Про страховий фонд документації України», «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про правовий режим воєнного стану», «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку», «Про житлово-комунальні послуги», спрямовані на вдосконалення правових аспектів створення та функціонування єдиної державної системи цивільного захисту.

Комітет на засіданні 17 липня 2024 року розглянув зазначений законопроект та рекомендував Комітету з питань екологічної політики та природокористування напрацювати спільно з Комітетом текст узгоджених законодавчих пропозицій щодо змін редакції законопроекту з реєстр. №11345, а також рекомендувати Верховній Раді України за наслідками його розгляду в першому читанні прийняти його за основу із урахуванням спільних узгоджених пропозицій. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України у першому читанні.

РОБОЧІ ГРУПИ КОМІТЕТУ

Комітет при здійсненні законопроектної функції має право:

... 5) **створювати робочі групи** і призначати їх керівників із числа членів комітету для підготовки проектів актів Верховної Ради України, питань, що обговорюються на засіданнях комітетів, проектів рішень, рекомендацій, висновків комітетів;

*стаття 15
Закону України*

«Про комітети Верховної Ради України»

За період роботи одинадцятої сесії Верховної Ради України IX скликання Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, керуючись статтею 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», створив **2 робочі групи** Комітету з підготовки і опрацювання окремих питань, віднесених до його предмету відання.

► 17 липня 2024 року Комітетом прийнято рішення «Про створення Робочої групи Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування з питань координації та сприяння міжнародному територіальному співробітництву територіальних громад та регіонів».

Керівником Робочої групи призначено народних народного депутата України, голову підкомітету з питань співробітництва територіальних громад та регіонів О.Аліксійчука.

До участі в роботі Робочої групи залучені народні депутати України, представники Офісу Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій, неурядових та міжнародних організацій, науковці, експерти.

► 17 липня 2024 року Комітетом прийнято рішення «Про створення Робочої групи Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування з опрацювання та підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання участі державних органів та органів місцевого самоврядування в реалізації програм та проектів міжнародної технічної допомоги та транскордонного співробітництва» (реєстр. № 10284)».

Керівником Робочої групи призначено народного депутата України, голову підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування Комітету В.Безгіна.

До участі в роботі Робочої групи залучені представники депутатських фракцій (груп) у Верховній Раді України, Апарату Верховної Ради України, Офісу Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, неурядових та міжнародних організацій, науковці, експерти.

► Також на засіданні 3 квітня 2024 року Комітет прийняв рішення – робочі групи у Комітеті:

- з питань удосконалення нагородної справи України – ліквідувати, визнавши рішення Комітету від 04 грудня 2019 року «Про утворення робочої групи Комітету з питань удосконалення нагородної справи України» із наступними змінами, таким, що втратило чинність;

- щодо напрацювання комплексних змін до виборчого законодавства, які б дали можливість проведення електронного голосування в Україні – ліквідувати, визнавши рішення Комітету від 03 березня 2020 року «Про створення Робочої групи щодо напрацювання комплексних змін до виборчого законодавства, які б дали можливість проведення електронного голосування в Україні» із наступними змінами, таким, що втратило чинність;

- з розробки законопроекту щодо вдосконалення сфери благоустрою населених пунктів в межах територіальних громад – ліквідувати, визнавши рішення Комітету від 30 червня 2021 року «Про Рекомендації круглого столу Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на тему: «Сучасний стан та проблеми благоустрою в населених пунктах. Законодавче

регулювання благоустрою в об'єднаних територіальних громадах», який відбувся 8 квітня 2021 року» (в частині утворення робочої групи), таким, що втратило чинність;

- з розробки законодавчих актів, спрямованих на забезпечення просторового планування та комплексної відбудови населених пунктів і регіонів – ліквідувати, визнавши рішення Комітету від 20 квітня 2022 року «Про створення Робочої групи Комітету з розробки законодавчих актів, спрямованих на забезпечення просторового планування та комплексної відбудови населених пунктів і регіонів» із наступними змінами, таким, що втратило чинність;

- щодо врегулювання правового статусу Коцюбинської селищної територіальної громади Бучанського району Київської області та Славутицької міської територіальної громади Вишгородського району Київської області, утворену рішенням Комітету від 17 червня 2020 року «Про створення Робочої групи щодо врегулювання проблемних питань смт. Коцюбинське Київської області» із наступними змінами – завершити;

- з опрацювання та підготовки до другого читання проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні (реєстр. № 4298 від 30.10.2020 р.), утворену рішенням Комітету від 17 березня 2021 року «Про утворення Робочої групи Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування з опрацювання та підготовки до другого читання проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні (реєстр. № 4298 від 30.10.2020 р.)» із наступними змінами – завершити;

- з опрацювання та підготовки до другого читання проекту Закону України «Про публічні консультації» (реєстр. № 4254 від 23.10.2020 р.), утворену рішенням Комітету від 17 березня 2021 року «Про утворення Робочої групи Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування з опрацювання та підготовки до другого читання проекту Закону України «Про публічні консультації» (реєстр. № 4254 від 23.10.2020 р.)» – завершити.

► Під час звітнього періоду відбулась низка засідань Робочих груп Комітету:

- 11 засідань Робочої групи Комітету з опрацювання та підготовки до другого читання проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру» (реєстр. № 10161);

- 8 засідань Робочої групи Комітету з розробки проекту Містобудівного кодексу України;

- 4 засідання Робочої групи Комітету з опрацювання та підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання участі державних органів та органів місцевого

самоврядування в реалізації програм та проектів міжнародної технічної допомоги та транскордонного співробітництва» (реєстр. № 10284);

- 2 засідання Робочої групи Комітету щодо визначення пріоритетів та заходів з питань комплексного відновлення територій (областей, територіальних громад), постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, або в яких сконцентровані соціально-економічні, інфраструктурні, екологічні та інші кризові вища;

- 1 засідання Робочої групи Комітету щодо напрацювання законодавчих ініціатив стосовно встановлення граничної чисельності працівників органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій населених пунктів та з інших питань, спрямованих на вдосконалення діяльності органів місцевого самоврядування.

СЛУХАННЯ, КРУГЛІ СТОЛИ, ФОРУМИ, ВІДКРИТІ ДІАЛОГИ, ОБГОВОРЕННЯ, РОБОЧІ ЗУСТРІЧІ

Відповідно до Плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на період одинадцятої сесії Верховної Ради України IX скликання (лютий 2024 року - вересень 2024 року), та з огляду на положення статей 14, 28 та 42 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» за період роботи одинадцятої сесії Верховної Ради України IX скликання Комітет організував і провів низку заходів за тематикою предмету відання.

ФОРМИ РОБОТИ КОМІТЕТІВ

...

Комітети можуть організувати "круглі столи", конференції та інші заходи, проведення яких не суперечить законодавству України.

*стаття 42
Закону України
«Про комітети Верховної Ради
України»*

► Комітет 6 лютого 2024 року презентував проект Закону України «Про міжнародне територіальне співробітництво України» (реєстр. №9450), підготовлений до розгляду Парламентом України в другому читанні.

На заході презентовано законопроект з реєстр. №9450, який було доопрацьовано за участі представників органів місцевого самоврядування, державних органів, вітчизняних та міжнародних експертів. Під час доопрацювання проаналізовано відповідне законодавство Європейського Союзу та враховано кращі практики міжнародного територіального співробітництва країн Європи.

Участь у презентації взяли народні депутати України, представники всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, експертного середовища.

► 21 лютого 2024 року на майданчику підкомітету з питань адміністративних послуг та адміністративних процедур Комітету відбулася презентація «Білої книги державної політики у сфері адміністративних послуг», підготовленої експертами шведсько-українського проекту PROSTO «Підтримка доступності послуг в Україні».

Учасники діалогу обговорили відображені в документі проблемні питання та пропозиції щодо подальшого розвитку системи надання адміністративних послуг в Україні.

У заході взяли участь представники Секретаріату Кабінету Міністрів України, Міністерства цифрової трансформації України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціальної політики України, Державної міграційної служби України, Пенсійного фонду України, Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, центрів надання адміністративних послуг, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, вітчизняних і міжнародних організацій, експерти.

► 27 лютого 2024 року в місті Чернівці Комітет провів круглий стіл на тему: «Участь органів місцевого самоврядування у міжнародному територіальному співробітництві в рамках процесу вступу до Європейського Союзу».

Під час заходу було обговорено:

- стан та перспективи розвитку міжнародного територіального співробітництва;

- участь органів місцевого самоврядування в проектах і програмах міжнародного територіального співробітництва в рамках вступу до Європейського Союзу.

За результатами дискусії представники громад відмітили, що законодавче врегулювання зазначеного питання є вкрай актуальним з огляду на можливості, які відкриваються перед Україною в рамках співпраці з Європейським Союзом.

У заході взяли участь народні депутати України, представники органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх провідних асоціацій, вітчизняні і міжнародні організації, експерти.

► 28 лютого 2024 року в місті Чернівці відбувся круглий стіл Комітету на тему: «Громадське обговорення кандидатури старости як ефективний інструмент локальної демократії. Досвід регіонів та перспективи вдосконалення законодавства».

Учасники обговорили:

- проблеми та перспективи номінації старост на посади, в тому числі в умовах воєнного стану;

- значення та роль дорадчої демократії у розвитку інституту старост, інструменти громадської участі в цьому процесі;

- проблемні аспекти проведення громадського обговорення кандидатур старост перед їх затвердженням, зокрема й тих, що пов'язані із наявністю певних

недоліків законодавчого регулювання даної сфери та загроз, спричинених збройною агресією російської федерації проти України;

- питання правового статусу старости, його повноважень та місця в системі місцевого самоврядування;

- шляхи подальшої корекції відповідного законодавства з огляду на практичний досвід територіальних громад Буковини.

У круглому столі взяли участь народні депутати України, представники Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, представники Чернівецької обласної ради та обласної державної адміністрації, очільники територіальних громад Чернівецької області, старости, представники громадського та експертного середовища.

► 11 березня 2024 року в місті Полтава Комітет провів круглий стіл з дискусійними панелями «Участь органів місцевого самоврядування у міжнародному територіальному співробітництві в рамках процесу вступу до Європейського Союзу» та «Інститут старости та його вплив на функціонування громад», під час якого на прикладі територіальних громад Полтавщини, Сумщини, Харківщини було розглянуто особливості досвіду цих регіонів у сферах міжнародного територіального співробітництва та функціонування інституту старост, а також обговорено перспективи розвитку відповідних напрямів.

В рамках першої панельної дискусії, присвяченої тематиці міжнародного територіального співробітництва, предметом обговорення були питання: поточного стану міжнародного територіального співробітництва у вказаних регіонах та подальших кроків щодо розширення та збільшення потенціалу такого співробітництва; участі органів місцевого самоврядування в проектах і програмах міжнародного територіального співробітництва в рамках вступу до Європейського Союзу; вдосконалення законодавчого забезпечення відповідної діяльності.

В рамках другої панельної дискусії, присвяченої питанням інституту старости та його впливу на функціонування громад було обговорено: поточний стан утворення старостинських округів та затвердження старост у територіальних громадах Полтавської, Сумської, Харківської областей; правовий статус та роль старости в територіальній громаді; проблемні питання організації роботи старости та виконання ним своїх повноважень; значення дорадчої демократії у розвитку інституту старост; проблемні аспекти та перспективи номінації старости на посаду; шляхи удосконалення законодавства щодо інституту старост.

У заході взяли участь народні депутати України, представники органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх провідних асоціацій, вітчизняні і міжнародні організації, експерти.

► 18 березня 2024 року Комітет презентував проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо народовладдя на рівні місцевого

самоврядування» (реєстр. № 7283), підготовленого до розгляду Парламентом у другому читанні.

Під час заходу було представлено ключові положення підготовленого до другого читання законопроекту з реєстр. № 7283, яким пропонується внести зміни до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про статус депутатів місцевих рад» щодо:

- вдосконалення правового регулювання існуючих та впровадження нових механізмів локальної демократії;
- визначення переліку суб'єктів, які можуть ініціювати проведення та долучатися до реалізації різних форм участі територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення;
- встановлення обов'язку сільської, селищної, міської ради затверджувати статут територіальної громади;
- врегулювання особливостей отримання територіальною громадою інформації про діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування шляхом проведення останніми відкритих зустрічей та оприлюднення письмових звітів про свою діяльність.

В ході обговорення учасники презентації дійшли згоди, що прийняття законопроекту № 7283 стане потужним поштовхом для органів місцевого самоврядування на шляху розвитку місцевої демократії та сприятиме підвищенню довіри суспільства до прийнятих ними рішень.

У заході взяли участь народні депутати України, представники органів державної влади, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування та громадського середовища.

► 26 березня 2024 року відбувся круглий стіл Комітету на тему: «Пріоритетні напрямки реформування виборчого законодавства в контексті виконання Україною актуальних міжнародних рекомендацій».

Предметом дискусії круглого столу були ключові пріоритетні напрямки реформування виборчого законодавства, запропоновані провідними національними та міжнародними спостережними місіями, а також висновки, отримані за результатами імплементації положень Виборчого кодексу України під час організації та проведення місцевих виборів у 2020 році.

В рамках панельних дискусій круглого столу особливу увагу було приділено:

- обговоренню напрямків вдосконалення виборчих систем, визначених Виборчим кодексом України для різних типів виборів;
- підвищенню рівня професіоналізації органів адміністрування виборів та референдумів;
- порядку контролю за надходженням і витратами коштів політичних партій та виборчих фондів.

Окрім того, учасникам заходу було представлено розроблені робочою групою Комітету щодо напрацювання комплексних змін у виборче законодавство з метою уніфікації механізмів правового регулювання виборчого процесу в Україні пропозиції законодавчого вирішення зазначених питань.

В обговоренні взяли участь народні депутати України, представники Центральної виборчої комісії, Національного агентства з питань запобігання корупції, вітчизняних, міжнародних неурядових організацій, науковці та експерти.

► 28 березня 2024 року у селі Брище Луцького району Волинської області Комітет провів круглий стіл на тему: «Участь органів місцевого самоврядування у міжнародному територіальному співробітництві в рамках процесу вступу до Європейського Союзу», присвячений вивченню досвіду територіальних громад України, і зокрема громад Волині та Рівненщини.

Предметом обговорення були питання:

- законодавчого регулювання сфери міжнародного територіального співробітництва та перспектив його удосконалення через призму положень проекту Закону України «Про міжнародне територіальне співробітництво України» (реєстр. № 9450);

- доступу до європейських фондів та інвестицій в рамках реалізації Політики згуртованості Європейського Союзу на програмний період 2021 – 2027 рр.;

- участі органів місцевого самоврядування у проектах і програмах міжнародного територіального співробітництва, напрацювання алгоритму пошуку потенційного партнера і підписання договору про співпрацю;

- розвитку кадрового потенціалу працівників органів місцевого самоврядування та навчання проектному менеджменту;

- практичних аспектів міжнародного територіального співробітництва за участі громад Волинської та Рівненської областей та потенційних напрямів його розширення.

Окрему увагу під час заходу було приділено ознайомленню учасників з досвідом Литовської Республіки у сфері міжнародного співробітництва, а також окреслено перспективи майбутньої співпраці територіальних громад Волині та Рівненщини з громадами Литви.

У заході взяли участь народні депутати України, Голова Комітету Сейму Литовської Республіки з питань державного управління та місцевого самоврядування, представники Посольства Литовської Республіки в Україні, органів державної влади, органів місцевого самоврядування Волинської та Рівненської областей, а також Литовської Республіки, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, вітчизняних і міжнародних організацій, експерти.

► 1 квітня 2024 року народні депутати України – члени Комітету взяли участь у Відкритому діалозі «Реформа місцевого самоврядування: 10 років на марші. Виклики, сенси, майбутнє».

Під час відкритого діалогу було сформовано три групи, на яких обговорювалася реформа децентралізації з точки зору центральної влади, регіонів та профільних відомств.

Ключовими темами заходу стали безпосередньо реформа децентралізації та потреба її переосмислення, збереження децентралізаційних процесів у час війни, розбудова доброго демократичного врядування, покращення комунікації між органами влади різних рівнів тощо.

Захід був організований Офісом Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України.

► 2 квітня 2024 року Комітет презентував Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення прозорості місцевого самоврядування» № 3590-ІХ від 22.02.2024 р.

Під час заходу було представлено ключові положення Закону, серед яких:
- відеофіксація пленарних засідань ради та засідань постійних комісій ради;

- трансляція пленарних засідань ради та засідань постійних комісій ради (після завершення воєнного стану) в мережі Інтернет у режимі реального часу;

- оприлюднення відеозаписів засідань в частині, що транслювалась на офіційному веб-сайті ради чи в інший спосіб (Facebook, YouTube тощо);

- збереження відеозаписів засідань з подальшим зберіганням запису не менше п'яти років;

- мова сесій рад - українська;

- публікація проектів порядку денного, висновків, рекомендацій та протоколів засідань постійних комісій рад, які містять результати поіменного голосування;

- оприлюднення на єдиному державному веб-порталі відкритих даних та на офіційних веб-сайтах органів місцевого самоврядування публічної інформації про об'єкти власності, регулярне оновлення такої інформації, в тому числі за результатними інвентаризації.

Участь у презентації взяли народні депутати України – члени Комітету, представники Офісу Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України, центральних органів виконавчої влади, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування та експертного середовища.

► 2 квітня 2024 року Комітет спільно з Міністерством освіти і науки України та Комітетом Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій провели круглий стіл на тему: «Законодавче забезпечення впровадження реформи профільної середньої освіти».

Під час проведення круглого столу було обговорено питання щодо:

- розмежування повноважень між місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування у сфері освіти;

- створення оптимальної мережі закладів освіти, оптимізації мережі закладів загальної середньої освіти;

- розвитку кадрового потенціалу;

- викликів реформи старшої профільної школи в частині безпекових та демографічних аспектів, якості транспортної інфраструктури, відновлення освітніх закладів;

- інституційної та фінансової спроможності органів місцевого самоврядування ефективно управляти освітою на обласному та місцевому рівнях.

► 8 квітня 2024 року Комітет провів обговорення «Впровадження Закону України «Про співробітництво територіальних громад» в умовах воєнного стану. Стан, виклики та шляхи удосконалення».

В рамках заходу було представлено, підготовлені консультантами Програми Ради Європи «Посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні»:

- аналіз стану реалізації Закону України «Про співробітництво територіальних громад»;

- результати опитування територіальних громад про застосування інструментів співробітництва;

- методичні рекомендації «Окремі питання співробітництва територіальних громад в умовах воєнного стану».

Народні депутати, члени Комітету вказали, що пропозиції, озвучені консультантами Програми Ради Європи, будуть використані для корегування чинного законодавства.

Участь в обговоренні взяли народні депутати України, представники Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування та понад 200 представників територіальних громад та експертів.

► Комітет спільно з Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України та у співпраці з ВГО «Інститут Республіка» провів публічні консультації «Сучасна та ефективна житлова політика».

Відбулися три онлайн-обговорення для представників різних частин України:

9 квітня – м. Київ, Київська, Чернігівська, Сумська, Житомирська області;

16 квітня – АР Крим, Донецька, Запорізька, Луганська, Дніпропетровська, Миколаївська, Одеська, Харківська, Херсонська області;

23 квітня – Вінницька, Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Кіровоградська, Львівська, Полтавська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька області.

Метою консультацій було зібрати пропозиції щодо ініціатив, запропонованих у законопроекті "Про основні засади житлової політики". На основі отриманих даних було сформульовано рекомендації щодо вдосконалення цього законопроекту.

Публічні консультації підтвердили актуальність та необхідність реформування житлової політики України.

Серед пропозицій, наданих учасниками публічних консультацій, були наступні:

- пом'якшити вимоги програми «Оселя як до доходів громадян, так і до типів житла, що купується в кредит;

- покращити комунікацію місцевої влади з громадянами, особливо з ВПО;
- забезпечити створення фондів соціального житла в громадах;
- провести інвентаризацію нерухомого майна, що знаходиться в державній та комунальній власності, і виявити занедбані або незаконно відчужені об'єкти, які можна реконструювати та використати в якості соціального житла;
- передбачити податкові пільги підприємствам, які надаватимуть соціальне житло для ВПО;
- розширити перелік інструментів для отримання житла: лізинг, довгострокова оренда, оренда з правом викупу;
- розробити механізми залучення та підтримки приватного інвестора для створення ринків житла для доступної за вартістю оренди;
- прописати чіткі й прозорі умови залучення міжнародних донорів до вирішення житлового питання.

► 30 квітня 2024 року відбувся круглий стіл Комітету «Прозорість місцевого самоврядування як складова процесу децентралізації. Практика сьогодення. Шляхи розвитку».

Предметом дискусії під час круглого столу на прикладі територіальних громад Житомирської, Волинської, Вінницької, Рівненської, Хмельницької областей стали питання сучасного стану та пріоритетних напрямків для посилення відкритості у діяльності органів місцевого самоврядування.

На заході було представлено та обговорено ключові положення Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення прозорості місцевого самоврядування», прийнятого Верховною Радою України 22 лютого 2024 року, серед яких:

- відеофіксація пленарних засідань ради та засідань постійних комісій ради;
- трансляція пленарних засідань ради та засідань постійних комісій ради (після завершення воєнного стану) в мережі Інтернет у режимі реального часу;
- оприлюднення відеозаписів засідань в частині, що транслювалась на офіційному веб-сайті ради чи в інший спосіб (Facebook, YouTube тощо);
- збереження відеозаписів засідань з подальшим зберіганням запису не менше п'яти років;
- обов'язкове використання української мови під час сесій рад;
- публікація проектів порядку денного, висновків, рекомендацій та протоколів засідань постійних комісій рад, які містять результати поіменного голосування;
- оприлюднення на єдиному державному веб-порталі відкритих даних та на офіційних веб-сайтах органів місцевого самоврядування публічної інформації про об'єкти власності, регулярне оновлення такої інформації, в тому числі за результатними інвентаризації.

Участь у круглому столі взяли Перший Заступник Голови Верховної Ради України, народні депутати України – члени Комітету, представники інших парламентських комітетів, а також представники Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, Офісу Конгресу місцевих та регіональних

влад при Президентіві України, органів виконавчої влади, місцевого самоврядування Житомирської, Волинської, Вінницької, Рівненської, Хмельницької областей, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування та експертного середовища.

► 13 травня 2024 року Комітет провів круглий стіл «Інститут старости. Сучасні виклики та перспективи розвитку», присвячений обговоренню шляхів законодавчого врегулювання проблематики функціонування інституту старост.

Під час проведення заходу учасникам було представлено: експертні рекомендації щодо критеріїв формування старостинських округів, підготовлені експертом громадської організації «Товариство дослідників України»; презентацію «Проблематика номінації старости на посаду», підготовлену експертом громадської організації «ДЕСПРО».

Учасники обговорили:

- стан дотримання органами місцевого самоврядування законодавства в частині призначення старост та утворення старостинських округів;

- проблемні аспекти номінації старост на посаду, в тому числі в умовах дії правового режиму воєнного стану;

- правовий статус та роль старости в територіальній громаді, його місце в системі місцевого самоврядування;

- повноваження старости та особливості організації роботи старости, в тому числі в умовах військової агресії;

- пріоритетні напрямки реформування законодавства щодо інституту старост, зокрема в контексті новел проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо вдосконалення правового регулювання інституту старост та його діяльності в умовах воєнного стану (реєстр. № 9518).

У круглому столі взяли участь Перший заступник Голови Верховної Ради України, народні депутати України, представники Офісу Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентіві України, Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, очільники територіальних громад, старости, представники громадського та експертного середовища.

► 14-16 травня 2024 року народні депутати України – члени Комітету здійснили візит до деокупованих громад Херсонщини та Миколаївщини.

Метою візиту було проведення попереднього аналізу та подальшого коригування індикаторів для збору даних, у рамках моделювання спроможності деокупованих територіальних громад Херсонської області.

Члени Комітету мали можливість посприяти продовженню розробки моделі управління деокупованими територіями та оцінити їхні потреби. Також було обговорено законодавчі прогалини у функціонуванні військових адміністрацій, зокрема повноваження їхніх керівників.

Поряд із тим, було приділено увагу перспективам, які відкрилися для громад у зв'язку з прийняттям Закону України «Про міжнародне територіальне співробітництво України» №3668-IX.

► 18 травня 2024 року відбувся круглий стіл Комітету на тему: «Забезпечення залучення жінок до політичних процесів в Україні».

Предметом дискусії круглого столу були питання забезпечення рівних можливостей для всіх громадян України у політичних процесах, зокрема, повноцінне і всебічне залучення жінок до політичного життя країни. Також, враховуючи роль жінок у розвитку суспільства та прийнятті рішень щодо вирішення важливих проблем національного та місцевого характеру, українська влада та громадянське суспільство звернули увагу на необхідність реалізації політики, спрямованої на стимулювання участі жінок у політичних процесах та забезпечення їхнього рівного представництва на всіх рівнях влади.

В рамках панельних дискусій було приділено увагу:

- обговоренню загальної стратегії щодо підтримки активної участі жінок у політичному процесі та гарантії реалізації їхніх виборчих прав з огляду на виклики, спричинені військовою агресією;

- посиленню законодавчого регулювання забезпечення та ефективної реалізації гендерних квот у виборчих списках;

- вдосконаленню нормативного регулювання передвиборчої онлайн-агітації з метою захисту кандидатів-жінок від проявів сексизму.

В обговоренні взяли участь народні депутати України, представники Центральної виборчої комісії, Національного агентства з питань запобігання корупції, вітчизняних, міжнародних неурядових організацій, науковці та експерти.

► 11 червня 2024 року у селі Мошни Черкаського району Черкаської області Комітет провів круглий стіл з дискусійними панелями «Міжнародне територіальне співробітництво органів місцевого самоврядування: стан та перспективи розвитку» та «Функціонування інституту старост в умовах подолання викликів воєнного часу».

У рамках першої панельної дискусії, присвяченої питанням міжнародного територіального співробітництва, предметом обговорення були питання:

- поточного стану міжнародного територіального співробітництва за участі органів місцевого самоврядування у Вінницькій, Кіровоградській, Черкаській областях та нових можливостей співробітництва з європейськими громадами;

- встановлення додаткових стимулюючих виплат для працівників органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у зв'язку з виконанням обов'язків за програмами та проектами міжнародної технічної допомоги та транскордонного співробітництва;

- співпраці органів місцевого самоврядування з європейськими фондами та програмами, зокрема програмою INTERREG Europe для фінансування проектів місцевого розвитку.

У рамках другої панельної дискусії, присвяченої питанням функціонування інституту старост в умовах подолання викликів воєнного часу, було обговорено:

- проблемні питання утворення старостинських округів, призначення та діяльності старост в умовах дії правового режиму воєнного стану;

- особливості законодавчого регулювання інституту старост у воєнний та перехідний період в контексті новел проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо вдосконалення правового регулювання інституту старост та його діяльності в умовах воєнного стану (реєстр. № 9518).

У заході взяли участь народні депутати України, представники органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх провідних асоціацій, вітчизняні і міжнародні організації, експерти.

- 17 червня 2024 року народні депутати України – члени Комітету взяли участь у презентації результатів дослідження застосування територіальними громадами інструменту співробітництва громад та пропозицій щодо внесення змін до чинного Закону.

Дослідження проводилось Програмою USAID «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE) у співпраці з Офісом Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України за період з листопада 2020 року (після місцевих виборів на новій територіальній основі громад і районів) по лютий 2024 року щодо 429 договорів, які були зареєстровані за цей час. Також проведено опитування громад в усіх регіонах України. Більшість громад (82%), які взяли участь в опитуванні, відзначили, що їм вдається досягти очікуваних результатів від співробітництва, а 76% відповіли, що завдяки цьому інструменту їм вдається заощаджувати ресурси. Найскладнішим етапом з організації співробітництва, громади назвали пошук партнерів і налагодження комунікації (30%).

Також на заході було презентовано пропозиції змін до Закону України «Про співробітництво територіальних громад». Пропозиціями змін до Закону пропонується додати нову форму співробітництва – агломерацію, спростити процедури його ініціативи та організації, адаптувавши їх до особливостей режиму воєнного та надзвичайного станів, встановити вимоги про термін розгляду місцевою радою питання про згоду (незгоду) щодо співробітництва, обумовити, що на період дії режиму воєнного чи надзвичайного стану громадське обговорення щодо пропозиції співробітництва проводиться дистанційно або в інший спосіб, уточнити положення щодо моніторингу співробітництва, звітування за результатами співробітництва.

- 24-27 червня 2024 року народні депутати України – члени Комітету здійснили візит до Хмельницької, Тернопільської та Івано-Франківської областей.

Під час зустрічей парламентарі обговорили статус депутатів місцевих рад. Наразі Комітет та команда PASS Ukraine спільно працюють над дослідженням та

оцінкою законодавчого впливу до законопроекту з реєстр. № 4298 «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні».

Обговорення також торкнулося міжнародної співпраці з регіонами країн-членів ЄС. Ця тема набула нової актуальності у зв'язку з прийняттям Закону №3668-ІХ «Про міжнародне територіальне співробітництво України». Загалом, із представниками громад народні депутати України обговорювали питання залучення коштів програм та структурних фондів ЄС в регіони, що є пріоритетним для всіх областей України.

► 5 липня 2024 року Комітет провів у селі Брище Луцького району Волинської області Форум громад Волині на тему: «Реформи. Децентралізація. Євроінтеграція».

Предметом обговорення були питання:

- міжнародного територіального співробітництва, залучення коштів європейських фондів для громад України;

- перебігу реформи децентралізації влади в Україні, законодавчих аспектів даної реформи та її подальшого розвитку;

- організації публічної влади на місцях у післявоєнний період, особливостей переходу від військового до багаторівневого цивільного врядування, передумов відновлення місцевого самоврядування, впровадження системи забезпечення законності в діяльності органів місцевого самоврядування;

- розбудови співпраці громад України з громадами Литовської Республіки.

В рамках розширення такої співпраці під час Форуму були підписані:

- угода про співробітництво між Дубенською міською радою Дубенського району Рівненської області та муніципалітетом Тракайського району Литовської Республіки;

- протокол про наміри щодо співробітництва між Богодухівською міською радою Богодухівського району Харківської області, Чорнобаївською сільською військовою адміністрацією Херсонського району Херсонської області та муніципалітетом Пагегяй Литовської Республіки;

- протокол про наміри щодо співробітництва між Чорноморською міською радою Одеського району Одеської області, Боратинською сільською радою Луцького району Волинської області та Юрбаркаським районним муніципалітетом Литовської Республіки.

► 8 липня 2024 року відбулась презентація результатів дослідження «Оцінка стану публічних послуг у деокупованих громадах: Херсонська область».

Дослідження підготовлено Лабораторією законодавчих ініціатив у співпраці з Комітетом в рамках проекту «Парламентська підзвітність сектору безпеки в Україні (PASS Ukraine)» та проведено протягом вересня-грудня 2023 року на території Херсонської області, звільненої від російського агресора в листопаді 2022 року.

Під час презентації, яка відбулася 8 липня 2024 року, зазначалось, що правобережжя Херсонщини, на якому розташовано 17 територіальних громад, зазнало значних руйнувань і втрат у період окупації: знищено і пошкоджено житло, об'єкти виробничої, соціальної, інженерної інфраструктури, у деяких громадах більше половини жителів покинули свої домівки. Такі обставини, а також постійні триваючі обстріли та бомбардування, справляють суттєвий вплив на можливість та спроможність органів влади на місцях, в першу чергу військових адміністрацій населених пунктів, надавати фізичним і юридичним особам увесь комплекс публічних послуг, передбачених законодавством України.

Дослідження стану публічних послуг засвідчило унікальний досвід деокупованих територіальних громад Херсонщини, які попри відсутність фінансового та людського ресурсів, продовжують забезпечувати жителів публічними послугами, залучаючи підтримку різних заінтересованих суб'єктів.

► 15 липня 2024 року народні депутати України – члени Комітету презентували проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку співробітництва територіальних громад».

Народні депутати України, голова підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування В.Безгін та голова підкомітету з питань співробітництва територіальних громад та регіонів О.Аліксічук під час Конгресових слухань презентували та обговорили основні новели розробленого проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку співробітництва територіальних громад.

Захід відбувся за участі представників Офісу Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, експертів, які висловили підтримку законопроекту.

► 31 липня 2024 року у місті Івано-Франківськ Комітет провів Форум громад Прикарпаття на тему: «Реформи. Децентралізація. Євроінтеграція».

Під час заходу предметом дискусії були питання:

- актуального стану реформи децентралізації та законодавчого вектору її подальшого розвитку, напрямків подальшого удосконалення законодавчої основи діяльності органів місцевого самоврядування;

- організації публічної влади на місцях у перехідний період, передумов відновлення місцевого самоврядування та переходу від військового до багаторівневого цивільного врядування;

- впровадження системи забезпечення законності в діяльності органів місцевого самоврядування;

- особливостей європейської інтеграції України та адаптації національного законодавства до права Європейського Союзу;

- міжнародного територіального співробітництва українських громад, зокрема сучасного стану та нових можливостей для органів місцевого самоврядування щодо співпраці з європейськими громадами, у тому числі за

допомогою залучення коштів європейських фондів через програму INTERREG Europe.

Також у форматі «відритий мікрофон» відбулось обговорення актуальних викликів для місцевого самоврядування на Прикарпатті.

У заході взяли участь Перший заступник Голови Верховної Ради України О.Корнієнко, народні депутати України, представники органів державної влади та органів місцевого самоврядування Івано-Франківської, Львівської та Чернівецької областей, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, вітчизняних і міжнародних організацій.

► Комітет спільно з ГО «Інститут Республіка» провів публічні консультації на тему: «Ефективна та прозора політика відновлення».

Метою публічних консультацій є збір пропозицій щодо положень законопроекту «Про засади відновлення України» для його доопрацювання. Також консультації охоплюють широке коло питань, які стануть підґрунтям для розробки наступних нормативно-правових актів у сфері відновлення.

Законопроект «Про засади відновлення України» – це законодавча рамка, яка регулюватиме аспекти відновлення. В ньому закріплені 14 ключових принципів державної політики у сфері відновлення, визначено органи, які здійснюють державну політику в цій сфері, зафіксовані об'єкти та форми відновлення, джерела фінансування і контроль. Цей законопроект – одна з умов плану Ukraine Facility, за яким Україна отримає від ЄС 50 млрд євро.

Публічні консультації відбулися в липні та серпні 2024 року в три онлайн-обговорення для всіх регіонів України:

30 липня – «Принципи та стандарти відновлення. Розподіл повноважень між центральним, регіональним та місцевим рівнями та архітектура планувальних документів»;

1 серпня – «Система DREAM у відновленні. Контроль за процесами відбудови та пріоритетність відбору проектів. Страховий фонд проектної документації та вимоги до цифровізації проектної документації та її експертизи»;

6 серпня – «Механізми відбору населених пунктів до комплексної відбудови, потенційні преференції для деокупованих та прифронтових громад».

► 29 серпня 2024 року у місті Харків відбувся круглий стіл Комітету на тему: «Прозоре місцеве самоврядування та інтеграція до Європейського Союзу. Харківщина перед викликами сьогодення».

Предметом дискусії були питання:

- аспектів європейської інтеграції України та процесу адаптації національного законодавства до стандартів ЄС;

- залучення коштів європейських фондів для громад України;

- обміну досвідом та шляхів співпраці з програмою Interreg Europe;

- європейські стандарти відкритості та транспарентності у діяльності органів місцевого самоврядування;

- практичних аспектів впровадження Закону України щодо забезпечення прозорості місцевого самоврядування» № 3590-IX.

Під час заходу у форматі «відкритий мікрофон» за участі представників громад Харківщини відбулось обговорення викликів та актуальних проблем, з якими стикається регіон під час воєнного періоду, а також шляхів їх вирішення в умовах сьогодення та у післявоєнний період.

У заході взяли участь народні депутати України – члени Комітету, представники органів державної влади та органів місцевого самоврядування Харківської області, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, вітчизняних і міжнародних організацій.

ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ

Впродовж одинадцятої сесії Верховної Ради України IX скликання Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування в контексті виконання контрольних повноважень здійснював аналіз практики застосування законодавчих актів, віднесених до предмету його відання, у діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, оперативно реагував на обставини, що склалися у відповідних сферах суспільних відносин і потребували його висновків та роз'яснень, визначення позиції або втручання у перебіг ситуації.

КОНТРОЛЬНА ФУНКЦІЯ КОМІТЕТІВ

*статті 14, 24-33'
Закону України*

“Про комітети Верховної Ради України

► На засіданні Комітету 7 лютого 2024 року членами Комітету було заслухано інформацію представників Уряду щодо стану реалізації реформи державного управління за напрямком публічної служби.

Міністр Кабінету Міністрів України О.Немцінов поінформував членів Комітету про Моніторинговий звіт Програми підтримки вдосконалення врядування та менеджменту (SIGMA) щодо відповідності системи державного управління України європейським принципам та окреслив ключові виклики для реформи державного управління на наступний рік.

Голова Національного агентства України з питань державної служби Н.Алюшина представила Комітету головні досягнення у роботі НАДС за 2023 рік та поінформувала про пріоритетні напрямки діяльності НАДС у 2024 році.

Заступник Міністра фінансів України Р.Єрмоличев ознайомив членів Комітету з першими підсумками реформи системи оплати праці державних службовців, запровадженої з початку року відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік».

► На запит Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, в рамках здійснення ним контрольної функції, Громадською організацією «ДЕСПРО» підготовлено дослідження на тему: «Громадське обговорення як інструмент розвитку інституту старост» (регіональний вимір).

Предметом даного дослідження була практика застосування законодавства щодо інституту старост в частині проведення громадських обговорень кандидатур на посади старост перед їх затвердженням місцевими радами.

В процесі дослідження було здійснено вибірковий аналіз відповідності процедур громадського обговорення вимогам чинного законодавства; визначено форми, правові та організаційні засади такого громадського обговорення; визначено проблематику та шляхи подальшого законодавчого удосконалення громадської участі у номінації старост на посади.

Презентація дослідження відбулась у м. Києві 16 лютого 2024 року за участі широкого кола зацікавлених осіб, зокрема народних депутатів України – членів Комітету, представників органів державної влади та всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, громадського та експертного середовища.

► 17 липня 2024 року Комітет заслухав інформацію про результати поточного моніторингу проекту «Місцеве спостереження за виборами і політичними процесами».

Комітет як бенефіціар проекту «Місцеве спостереження за виборами і політичними процесами» заслухав інформацію про результати поточного моніторингу проекту за I півріччя 2024 року.

Відповідний проект міжнародної технічної допомоги впроваджується ВГО «Громадянська мережа «ОПОРА» з 1 листопада 2022 року.

Протягом звітного періоду представники Громадянської мережі «ОПОРА» співпрацювали з Міжнародною фундацією виборчих систем (IFES) в Україні та ГО «Центр політико-правових реформ» у сфері вивчення способів усунення основних прогнозованих ризиків проведення перших повоєнних виборів, а також долучалася до завершення Білої книги. Біла книга містить план дій щодо вирішення проблемних питань проведення повоєнних виборів, зокрема, перелік запропонованих рішень найбільш актуальних проблем, які мають бути розв'язані ще до оголошення виборчого процесу з аргументацією щодо необхідного часового проміжку для їх реалізації.

Народні депутати України – члени Комітету відзначили високу якість проведеної експертами ВГО «Громадянська мережа «ОПОРА» роботи в рамках реалізації проекту та значний внесок організації в розвиток демократичних процесів в Україні.

► 17 липня 2024 року Комітет заслухав інформацію про результати поточного моніторингу проекту «Підтримка демократичних післявоєнних виборів в Україні».

Комітет як бенефіціар проекту «Підтримка демократичних післявоєнних виборів в Україні» заслухав інформацію про результати поточного моніторингу Проекту за I півріччя 2024 року.

Так, під час звітнього періоду за участі представників Комітету було:

- проведено засідання Наглядової ради Проекту із підбиття підсумків, обговорення результатів реалізації Проекту за 2023 рік та окреслення планів і пріоритетів на 2024 рік;

- презентовано низку досліджень з оцінки ситуації щодо передумов та викликів для організації й проведення виборів в Україні у післявоєнний час, а також посиленню законодавчого регулювання забезпечення та ефективної реалізації гендерних квот у виборчих списках і вдосконаленню нормативного регулювання передвиборчої онлайн-агітації з метою захисту кандидатів-жінок від проявів сексизму;

- надано експертну підтримку щодо організації та проведення спільних круглих столів, під час яких обговорювалася загальна стратегія щодо підтримки активної участі жінок у політичному процесі та гарантії реалізації їхніх виборчих прав, з огляду на виклики, спричинені військовою агресією;

- розроблено та презентовано керівництву Верховної Ради України, народним депутатам – членам Комітету, представникам секретаріату Комітету проект переліку критеріїв оцінки демократичних передумов для проведення післявоєнних виборів в Україні, що включає, зокрема, блок питань, пов'язаних з відновленням виборчої інфраструктури, включно з повноцінним, безпечним і системним функціонуванням Державного реєстру виборців.

Народні депутати України – члени Комітету відзначили високу якість проведеної експертами Ради Європи роботи в рамках впровадження Проекту та значний внесок організації в розвиток демократичних процесів в Україні.

- Під час одинадцятої сесії Верховної Ради України IX скликання Комітет, зважаючи на зміст частини першої статті 24 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», відповідно до якої комітети з питань, віднесених до предметів їх відання, здійснюють аналіз практики застосування державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами Конституції та законів України, аналіз відповідності закону прийнятих ними підзаконних нормативно-правових актів, своєчасності їх прийняття, звертався до Кабінету Міністрів України щодо стану виконання положень:

- Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» №1423-IX;

- Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо першочергових заходів реформування сфери містобудівної діяльності» №2254-IX;

- Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для запровадження комплексної термомодернізації будівель» №2392-IX;

- Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення вимог цивільного захисту під час планування та забудови територій» №2486-IX;
- Закону України «Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому» №2518-IX;
- Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення управління багатоквартирними будинками» №3270-IX;
- Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою Автономної Республіки Крим» №3334-IX.

МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО, ВЗАЄМОДІЯ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

► 21 лютого 2024 року народні депутати України – члени Комітету взяли участь у засіданні Наглядової ради Проекту РЄ «Підтримка демократичних післявоєнних виборів в Україні», що є складовою Плану дій для України «Стійкість, відновлення та відбудова» на 2023 – 2026 роки, з метою підбиття підсумків та обговорення результатів впровадження Проекту у 2023 році, а також планування діяльності на наступний рік.

Протягом 2023 року Комітетом спільно з Проектом було реалізовано низку заходів, спрямованих на визначення проблем, аналіз викликів та пошук можливих рішень для проведення перших післявоєнних виборів в Україні.

Під час заходу учасники дискутували:

- на предмет можливості запровадження альтернативних способів голосування під час виборів в Україні;
- збалансованої участі жінок та чоловіків у післявоєнних політичних та виборчих процесах;
- професіоналізації та навчання членів виборчих комісій;
- підвищення політичної культури всіх учасників виборчого процесу.

► 16 травня 2024 народні депутати України – члени Комітету взяли участь у засіданні Наглядової ради Програми Ради Європи «Посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні».

Під час засідання Наглядової ради було презентовано досягнення Програми у 2023 році, обговорено поточну діяльність та плани на цей рік.

У заході також взяли участь представники Секретаріату Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи, Директорату з координації програм співробітництва Ради Європи, Офісу Ради Європи в Україні, Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, Національного агентства України з питань державної служби, Національного агентства з питань запобігання корупції, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій.

За результатами засідання учасники рекомендували до затвердження звіт про діяльність Програми в 2023 році та план її роботи на 2024 рік.

► На запрошення Президента Національної асамблеї Французької Республіки Яель Браун-Піве народні депутати України – члени Комітету з 27 по 30 травня 2024 року взяли участь у ознайомчому візиті до Французької Республіки.

До складу делегації також увійшли працівники секретаріату Комітету, Офісу Президента України, Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, Офісу Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України.

Метою візиту було вивчення досвіду Французької Республіки у сфері організації муніципального управління, регіональної політики і транскордонного співробітництва, зокрема досвіду в питаннях територіальної організації влади, децентралізації, діяльності префектур та міжмуніципальних об'єднань, здійснення нагляду за дотриманням республіканського законодавства органами місцевого самоврядування, ознайомлення з діяльністю програми Interreg Europe, обговорення перспектив налагодження партнерства між українськими та французькими територіальними громадами і регіонами та участі у програмах європейських фондів для реалізації спільних проектів.

Даний візит було організовано Програмою «U-LEAD з Європою», яка впроваджується німецькою урядовою компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, у співпраці з Французьким агентством міжнародного технічного співробітництва Expertise France.

► 2 та 3 липня 2024 року народні депутати України – члени Комітету взяли участь у третьому Діалозі високого рівня «Добре демократичне врядування в Україні: досягнення, виклики та шлях уперед у повоєнний період», що відбувався у місті Страсбург.

Третій Діалог був наступним кроком в продовженні спільної ініціативи Ради Європи, Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України та Центральної виборчої комісії, в рамках якої здійснюються заходи, спрямовані на реформування місцевого самоврядування, адміністративно-територіального устрою, публічної служби та виборчого законодавства з огляду на виклики, що постали перед нашою державою у зв'язку із широкомасштабною збройною агресією російської федерації проти України.

В рамках першого дискусійного дня учасники Діалогу обговорили питання впровадження реформи децентралізації влади в Україні з врахуванням викликів, пов'язаних із широкомасштабною збройною агресією проти України та вступом України до Європейського Союзу; концептуального бачення системи багаторівневого врядування в Україні у воєнному та повоєнному контексті; особливостей перехідного періоду від режиму воєнного стану до звичайного режиму багаторівневого врядування; чіткого розподілу повноважень між органами державної влади та органами місцевого самоврядування і між різними

рівнями врядування із врахуванням кращих європейських практик і положень Європейської хартії місцевого самоврядування.

В межах другого дня Діалогу народні депутати України – члени Комітету обговорили питання законодавчого регулювання забезпечення політичних, зокрема виборчих, прав громадян в контексті викликів для національної безпеки у воєнному та післявоєнному контексті в Україні та імплементації міжнародних стандартів.

За результатами третього Діалогу високого рівня Першим заступником Голови Верховної Ради України Олександром Корнієнком та Заступником Генерального секретаря Ради Європи Бйорном Берге було підписано Спільну декларацію, в якій підкреслено цінність співпраці між Україною та Радою Європи у сферах багаторівневого врядування та виборів.

► Також під час роботи одинадцятої сесії Верховної Ради України IX скликання народними депутатами України - членами Комітету та працівниками секретаріату Комітету було проведено низку зустрічей із представниками проектів міжнародної технічної допомоги, неурядових та міжнародних організацій, науковцями та експертами, взято участь у заходах партнерів з питань, віднесених до предмету відання Комітету.

РОБОТА ЗІ ЗВЕРНЕННЯМИ

Впродовж періоду роботи одинадцятої сесії Комітет надавав важливе значення питанням розгляду звернень громадян, юридичних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування, їх посадових осіб, депутатів місцевих рад, що надходили на його адресу. Законодавчою основою розгляду таких звернень були відповідні положення Конституції України, законів України «Про комітети Верховної Ради України», «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації», «Про інформацію», Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» та інших.

До Комітету надійшло **3238** вхідної кореспонденції (звернень, заяв, скарг, повідомлень, пропозицій, запитів, електронних петицій) від усіх категорій заявників (громадяни, юридичні особи, органи державної влади і органи місцевого самоврядування, їх посадові особи), з яких від громадян – **255**. Вони стосувалися практично всіх сторін суспільного життя і в багатьох випадках виходили за межі предмету відання Комітету. Звернення бралися до уваги, їх зміст вивчався, заявникам надавалися відповіді, роз'яснення, рекомендації, про зміст окремих звернень інформувалися уповноважені на їх розгляд органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Розподіл звернень громадян за формою надходження:

- засобами електронного зв'язку – 136;

- поштою – 95;
- через органи влади, установи, організації – 13;
- електронні петиції, що не набрали необхідну кількість голосів – 10;
- засобами телефонного зв'язку – 1.

Розподіл звернень громадян за регіонами надходження:

- м. Київ – 70;
- АР Крим – 0;
- Вінницька обл. – 3;
- Волинська обл. – 4;
- Дніпропетровська обл. – 21;
- Донецька обл. – 2;
- Житомирська обл. – 4;
- Закарпатська обл. – 0;
- Запорізька обл. – 5;
- Івано-Франківська обл. – 5;
- Київська обл. – 16;
- Кіровоградська обл. – 4;
- Луганська обл. – 1;
- Львівська обл. – 29;
- Миколаївська обл. – 8;
- Одеська обл. – 37;
- Полтавська обл. – 6;
- Рівненська обл. – 3;

- Сумська обл. – 8;
- Тернопільська обл. – 1;
- Харківська обл. – 12;
- Херсонська обл. – 0;
- Хмельницька обл. – 3;
- Черкаська обл. – 6;
- Чернівецька обл. – 0;
- Чернігівська обл. – 6.

Тематична спрямованість питань, порушених у зверненнях:

- державне будівництво, адміністративно-територіальний устрій – 159;
- діяльність Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України – 49;
- діяльність центральних органів виконавчої влади – 6;
- діяльність органів місцевого самоврядування – 61;
- діяльність місцевих органів виконавчої влади – 7;
- забезпечення дотримання законності та охорони правопорядку, реалізація прав і свобод громадян, запобігання дискримінації – 20;
- житлова політика – 34;
- комунальне господарство – 22;
- аграрна політика і земельні відносини – 6;
- праця і заробітна плата – 4;
- економічна, цінова, інвестиційна, зовнішньоекономічна, регіональна політика та будівництво, підприємництво – 39;
- соціальна політика та соціальний захист населення – 10;

- інші – 16.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Протягом одинадцятої сесії Верховної Ради України IX скликання до секретаріату Комітету продовжували надходити запити щодо надання публічної інформації з питань, віднесених до предмету відання Комітету. Загалом було опрацьовано 13 запитів, з яких 12 (92 %) направлялися в електронному вигляді, а 1 (8 %) – на паперових носіях.

Найбільш запитуваною була інформація статистично-довідкового характеру: надійшло 11 запитів відповідного змісту, або 85 % від їх загальної кількості. Разом із тим, 2 запити (15 %) стосувалися правової інформації.

У вказаних запитах порушувалися питання надання інформації щодо:

- перейменування населених пунктів та районів, відповідно до положень Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії»;
- законодавчого врегулювання опису, порядку використання та захисту державних символів;
- факту прийняття законів України, що належать до предмету відання Комітету;

- надання копій законодавчих актів, що належать до предмету відання Комітету;
- надання копій документів, що знаходяться в розпорядженні Комітету.

Ініціаторами 12 (92%) запитів на інформацію, що розглядалися у секретаріаті Комітету, були громадяни України, а 1 (8%) – юридичні особи.

Отримані секретаріатом Комітету запити на інформацію відповідали, в основному, вимогам Закону України «Про доступ до публічної інформації». Водночас, окремі запитувачі просили надати інформацію, яку раніше Комітет не створював, яка не надходила на його адресу від інших суб'єктів і яка не була відображена і зафіксована на будь-яких носіях, що були в розпорядженні Комітету.

Незважаючи на вищевказані обставини, всі відповіді передавалися до Управління з питань звернень громадян Апарату Верховної Ради України в межах граничного дводенного строку, відповідно до розпорядження Голови Верховної Ради України від 11 травня 2011 року № 393 «Про забезпечення виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» в Апараті Верховної Ради України» (зі змінами).

ПРОЗОРІСТЬ ТА ПУБЛІЧНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ КОМІТЕТУ

У період одинадцятої сесії Верховної Ради України IX скликання Комітет згідно зі статтею 3 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» будував свою роботу, зокрема, на принципах верховенства права, законності, гласності, плановості, вільного обговорення і вирішення питань.

Засідання Комітету та інші заходи проводилися із залученням розробників, ініціаторів внесення законопроектів, представників профільних міністерств та відомств, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій, громадських та міжнародних організацій, фахівців та експертів провідних наукових установ.

Онлайн засідання Комітету транслиувалися на платформі YouTube в режимі реального часу, а відео проведених засідань зберігалися на YouTube-каналі Комітету.

Анонси про комітетські заходи та інформація щодо їх перебігу і результати проведення постійно скеровувались до засобів масової інформації, прес-служби та Інформаційного управління Парламенту. Діяльність Комітету, його керівництва та депутатського корпусу транслиувалася телеканалом «РАДА», активно оприлюднювалась на офіційному веб-сайті Комітету (165 публікацій та посилань у рубриці «Новини»), а також на офіційній сторінці Комітету в мережі Facebook (223 публікації).

Важливим елементом відкритості роботи Комітету була його взаємодія і співпраця з державними органами, органами місцевого самоврядування та їх асоціаціями, громадянським суспільством в особі громадських об'єднань і неурядових організацій, міжнародних партнерів Комітету, наукових та навчальних закладів шляхом надання експертних висновків, інформаційно-довідкових матеріалів, спільної участі у робочих групах, нарадах, зустрічах, круглих столах, онлайн-конференціях та інших заходах.

Інформування широкого загалу про діяльність Комітету і прийняті ним рішення забезпечувались також через надання відповідей на депутатські запити, інформаційні запити, петиції, звернення юридичних осіб та громадян.

